

MEMORANDUM

O SARADNJI U OKVIRU PROJEKTA
“UNIVERSITY AND GENDER MAINSTREAMING – UNIGEM”
IZMEĐU
TRANSKULTURALNE PSIHOSOCIJALNE OBRAZOVNE
FONDACIJE (TPO)
I
UNIVERZITETA U TUZLI

Pozivajući se na program Milenijskih razvojnih ciljeva i Konvenciju Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), a posebno imajući u vidu važnost promoviranja učešća civilnog društva i akademskih institucija u prevenciji i borbi protiv diskriminacije, rodno zasnovanog nasilja i seksualnog uznemiravanja, kao i zbog potrebe podizanja svijesti o postojanju, uzrocima i štetnosti ovih pojava;

pozivajući se na Pekinšku deklaraciju i Platformu za akciju, u dijelu u kojem se odnosi na važnost da se u „svakoj od kritičnih oblasti koje izazivaju zabrinutost dijagnosticira problem i predlože strateški ciljevi s konkretnim akcijama koje trebaju preduzeti različiti akteri da bi se unaprijedio položaj svih žena, s posebnom pažnjom prema grupama koje su najugroženije;

pozivajući se na Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini i preporuku Komiteta ministara Vijeća Evrope u dokumentu „Standardi i mehanizmi za ravnopravnost spolova“, te na Zakon o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini, kao i na potrebu razvoja efikasnih mehanizama koji bi omogućili kontinuiran, aktivan i održiv angažman organizacija civilnog društva i univerzitetâ u regiji u ciklusu

kreiranja i realizacije politika, s posebnim fokusom na uspostavljanje mehanizama za monitoring i evaluaciju provođenja aktivnosti predviđenih spomenutim strategijama;

te cijeneći važnost partnerskog angažmana organizacija civilnog društva i univerzitetskih ustanova u različitim oblastima budućih reformskih nastojanja u Bosni i Hercegovini (BiH) i regiji, Univerzitet u Tuzli i TPO fondacija uz podršku i pokroviteljstvo Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske zaključuju:

MEMORANDUM

O SARADNJI IZMEĐU UNIVERZITETA U TUZLI I TPO FONDACIJE U OKVIRU PROJEKTA „UNIVERSITY AND GENDER MAINSTREAMING“ (UNIGEM)

Član 1.

(Predmet Memoranduma)

Predmet Memoranduma o saradnji (u daljnjem tekstu Memorandum) je definiranje saradnje između Transkulturalne psihosocijalne obrazovne fondacije (TPO) i Univerziteta u Tuzli (u daljnjem tekstu: ugovorne strane) u okviru projekta „University and gender mainstreaming“ (UNIGEM) s ciljem prevencije i borbe protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja te osiguranja integriteta i kvaliteta u visokom obrazovanju.

Član 2.

(Načela saradnje)

Ovim memorandumom se uspostavlja mehanizam za saradnju koja će se realizirati kroz načela partnerstva, odgovornosti, transparentnosti i međusobne informiranosti ugovornih strana.

Član 3.

(Oblast saradnje)

- (1) Ugovorne strane se obavezuju da će kroz redovnu razmjenu informacija i zajedničke aktivnosti posebnu pažnju posvetiti:
  - a) zagovaranju integriteta, načela transparentnosti i odgovornosti te pripremi strateških dokumenata koji za cilj imaju prevenciju rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja na Univerzitetu u Tuzli;
  - b) kreiranju i usvajanju akcionog plana za borbu protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja;

- c) organizaciji i učešću u obukama, seminarima, radionicama i drugim specijaliziranim edukativnim programima;
- d) učešću u istraživanjima koja su posvećena analizi stavova o postojanju i upoznatosti s propisima koji imaju za cilj sprečavanje i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja;
- e) praćenju izrade silabusa i pripreme nastavnih materijala u smislu inkorporiranja principa i praksi rodne ravnopravnosti;
- f) pružanju stručne pomoći i uzajamnoj saradnji u izgradnji i unapređenju kvaliteta visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini;
- g) nadgledanju i osiguranju implementacije usvojenih načela i dokumenata;
- h) unapređenju saradnje s univerzitetima u Bosni i Hercegovini i regiji u oblastima relevantnim za prevenciju i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja;
- i) zajedničkom prijavljivanju na projekte iz ove oblasti i saradnji s drugim zainteresiranim institucijama.

Član 4. **(Realizacija programskih aktivnosti)**

(1) Obaveze Univerziteta su:

- (a) imenovanje osobe koja će imati ulogu koordinator/ice s kojom će TPO fondacija, kao implementator projekta, saradivati na onim projektnim aktivnostima u kojima je planirano učešće Univerziteta;
- (b) uspostavljanje centra/vijeća/kancelarije za rodnu ravnopravnost na Univerzitetu, kojim će rukovoditi koordinator/ica kojeg/u imenuje Univerzitet;
- (c) imenovanje članova savjetodavnog odbora;
- (d) da imenovanje članova savjetodavnog odbora, kao i centra/vijeća/kancelarije za rodnu ravnopravnost bude iz reda nastavnog osoblja u oblasti društvenih i/ili humanističkih nauka, a koji će usko saradivati sa koordinatorom/icom centra za rodnu ravnopravnost na provedbi istraživanja među nastavnim osobljem i studentskom populacijom o rodno zasnovanom nasilju i seksualnom uznemiravanju;
- (e) učešće u izradi gender akcionog plana za uvođenje rodne ravnopravnosti u visokom obrazovanju, u saradnji s TPO fondacijom i drugim partnerskim univerzitetima;

- (f) učešće predstavnika centra/vijeća/kancelarije za rodnu ravnopravnost na tri treninga: 1. o *gender mainstreamingu*, 2. o nesvjesnoj pristrasnosti i 3. o rodno zasnovanom nasilju i seksualnom uznemiravanju;
- (g) koordiniranje centra/vijeća/kancelarije za rodnu ravnopravnost. S tim u vezi obaveza koordinatora/ice centra/vijeća/kancelarije za rodnu ravnopravnost bit će da za potrebe navedenih treninga, u saradnji s TPO fondacijom i partnerskim univerzitetima, koordinira sve potrebne aktivnosti na strani svog univerziteta;
- (h) učešće na 1. konferenciji o *gender mainstreamingu* u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i regiji, na kojoj će učestvovati predstavnici svih univerziteta;
- (i) organiziranje promocije rezultata istraživanja na Univerzitetu;
- (j) pozivanje nastavnog osoblja da u okviru javnog poziva učestvuje u pisanju radova o *gender mainstreamingu* u visokom obrazovanju;
- (k) učešće studenata u programu razmjene u BiH i regiji;
- (l) pripremanje i predstavljanje nastavnih sadržaja na temu rodno zasnovanog nasilja i seksualnog uznemiravanja u sklopu postojećih i/ili budućih silabusa i modula prema pravilima i planovima rada u ovoj oblasti na Univerzitetu u Tuzli;
- (m) učešće u kampanji „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“;
- (n) učešće na ljetnoj školi za nastavno osoblje u vezi s integracijom silabusa o rodno zasnovanom nasilju i seksualnom uznemiravanju;
- (o) učešće u izradi analize utjecaja implementacije projekta;
- (p) učešće u završnoj konferenciji o rezultatima projekta u saradnji s međunarodnim univerzitetima.

(2) Obaveze TPO fondacije su da:

- (a) osobama u ulozi univerzitetskih koordinatora/ica osigura finansijsku nadoknadu za njihov rad tokom trajanja projekta;
- (b) univerzitetima osigura potrebnu opremu (kompjuter ili laptop, printer i sl.) te potrebni promotivni materijal;
- (c) nastavnicima i istraživačima koji budu uključeni u projektne aktivnosti osigura finansijsku kompenzaciju;
- (d) studentima omogući priliku za razmjenu, odnosno za jednosemestralnu stipendiju (*fellowship*) na odabranim univerzitetima;
- (e) Univerzitetu osigura pristup potrebnoj stručnoj literaturi te mogućnost razmjene nastavnog kadra u regiji, ali i s partnerskim univerzitetima u Evropi s kojima TPO fondacija saraduje;
- (f) sve ove aktivnosti bit će ugovorno regulirane i finansirane direktno od TPO fondacije, odnosno kroz projektna sredstva kojima upravlja TPO fondacija u sklopu svog rada na projektu.

(3) Ugovorne strane se obavezuju pružiti punu podršku uspješnoj realizaciji svih projektnih aktivnosti.

(4) Predmet saradnje u okviru ovog memoranduma mogu biti i druge aktivnosti oko kojih se postigne obostrana saglasnost, te se u aktivnosti mogu uključiti i druge institucije i

organizacije koje ugovorne strane prepoznaju kao relevantne za ostvarivanje ciljeva ovog memoranduma.

Član 5.

(Prikupljanje, obrada, deponiranje i korištenje podataka, te zaštita ličnih podataka)

- (1) Sve aktivnosti s vezi s prikupljanjem, obradom, deponiranjem i korištenjem informacija i podataka u okviru projekta UNIGEM poštovat će: (a) Uredbu (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Vijeća od 27. 4. 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka); (b) Evropsku povelju za istraživače (2005) te (c) Evropski kodeks ponašanja za naučnoistraživački integritet (2017).
- (2) Bazu podataka prikupljenu tokom istraživanja (anketa i intervju s ispitanicima) deponira kod sebe TPO fondacija pridržavajući se Uredbe (EU) 2016/979 i ostalih zakonski propisanih mjera oko zaštite ličnih podataka.
- (3) Na nivou cijelog projekta UNIGEM formirat će se komisija čija će nadležnost biti praćenje aktivnosti vezanih za prikupljanje, obradu, deponiranje i korištenje baze podataka. Komisiju će činiti predstavnici/e svih partnerskih organizacija, pri čemu će svaka od ugovornih strana nominirati po jednog člana/članicu ove komisije. Radom komisije koordinirat će TPO fondacija.
- (4) Istraživači/ce svih partnerskih univerziteta imaju pravo pristupa bazi podataka u istraživačke svrhe nakon što ih je nominirao njihov savjetodavni odbor, odnosno vijeće te centar/vijeće/kancelarija za rodnu ravnopravnost, te nakon što dobiju saglasnost komisije nadležne za bazu podataka.
- (5) Komisija za upravljanje bazom podataka uspostaviti će pravila i procedure oko korištenja podataka poštujući Uredbu (EU) 2016/979 i ostale relevantne zakonske propise oko zaštite ličnih podataka, kao i uspostavljene kodekse ponašanja u naučnoistraživačkom radu poput Evropske povelje za istraživače i Evropskog kodeksa ponašanja za naučnoistraživački integritet.

Član 6.

(Monitoring i evaluacija)

- (1) U cilju kvalitetnog upravljanja projektom, ugovorne strane će kontinuirano pratiti realizaciju projektnih rezultata. Ugovorne strane se obavezuju da će pravovremeno i u skladu s Planom programskih aktivnosti prikupljati, analizirati i koristiti informacije u vezi s projektom UNIGEM.
- (2) Univerzitet se obavezuje da u sklopu ovog projekta unaprijedi svoju proceduru izvještavanja, na način da u buduće godišnje izvještaje o svom radu, upućene Osnivaču, inkorporira analizu rodno zasnovanog nasilja i seksualnog uznemiravanja na Univerzitetu i njegovim organizacijskim jedinicama, urađenu na osnovu smjernica gender akcionog plana.

- (3) Svaka organizacijska jedinica Univerziteta obavezna je analizirati i u godišnjem izvještaju o svom radu dostaviti Univerzitetu podatke o rodno zasnovanom nasilju i seksualnom uznemiravanju.

Član 7. (Trajanje)

Ovaj memorandum stupa na snagu danom potpisivanja od ugovornih strana i ostaje na snazi u kontinuitetu od dana potpisivanja do završetka svih aktivnosti i obaveza u vezi s izvještavanjem o projektu zaključno s mjesecom majem 2025.

Član 8. (Održivost projektnih rezultata)

- (1) Završetkom projekta ne prestaje strateška opredijeljenost ugovornih strana da sarađuju u oblastima primjene projektnih rezultata.
- (2) Ugovorne strane će nastaviti da afirmiraju realizaciju projektnih ciljeva i nakon formalnog završetka projekta UNIGEM.

Član 9. (Komunikacija i vidljivost)

Ugovorne strane će se pridržavati sporazumnih odredbi koje se odnose na vidljivost projekta UNIGEM u javnosti. Univerzitet će na svojoj zvaničnoj web-stranici otvoriti poseban dio za *gender mainstreaming* aktivnosti, u okviru kojeg će objavljivati sve relevantne informacije za ovaj projekat i druge važne informacije koje korespondiraju temama ovog projekta. Univerzitet se također obavezuje da će u provedbi projekta i objavljivanju informacija koje se odnose na projekat istaći saradnju s TPO fondacijom i podršku Ambasade Velike Britanije i Sjeverne Irske u Bosni i Hercegovini.

Član 10. (Finansiranje)

- (1) Projekat UNIGEM se u cijelosti finansira sredstvima Vlade Ujedinjenog Kraljevstva i Sjeverne Irske u Bosni i Hercegovini.
- (2) Potpisnici Memoranduma se obavezuju da će sredstva namijenjena projektu UNIGEM koristiti isključivo za realizaciju aktivnosti definiranih u okviru projekta i da će svaki nastali trošak dokumentirati u skladu s definiranim budžetom.

Član 11.
(Rješavanje sporova)

U slučaju spora u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog memoranduma, ugovorne strane se obavezuju da sporazumno pokušaju pronaći rješenje koje je prihvatljivo za sve. U suprotnom, spor će rješavati sud prema mjestu zaključenja Memoranduma.

Član 12.
(Ovlaštene osobe)

Za potrebe realizacije Memoranduma, kao i za realizaciju saradnje između ugovornih strana, ovlašteni predstavnici u potpisu su:

- (1) programska direktorica TPO fondacije: prof. dr. Zilka Spahić Šiljak;
- (2) rektorica Univerziteta u Tuzli: prof. dr. Nermina Hadžigrahić.

Član 13.
(Izmjene i dopune)

Ovaj Memorandum može se izmijeniti ili dopuniti uz pismenu saglasnost ugovornih strana.

Član 14.
(Primjerci)

Memorandum je pripremljen u četiri (4) istovjetna primjerka, za svakog potpisnika po dva.

U Sarajevu, 6. oktobra 2021.

Za TPO fondaciju

-----
prof. dr. Zilka Spahić Šiljak

Za Univerzitet u Tuzli

-----
prof. dr. Nermina Hadžigrahić, rektorica

